

Eric Zwijnenberg
6. Samenwerking en
Cultuurverschillen Gilde - DHM

Ed van Gerven: Eric, van het begin af aan hebben jullie contact gehad met De Hollandsche Molen, als oprichters van Het Gilde. Je had veel met elkaar te maken, maar hoe was de verhouding eigenlijk met De Hollandsche Molen?

Eric Zwijnenberg: Ja, daar valt best wel wat over te vertellen want het was soms wel wat problematisch. De Hollandsche Molen was in die tijd nog een vereniging die, nou zeg maar rustig, een beetje deftig was. Een heel ander soort genre bestuursleden dan tegenwoordig en heel anders dan bij Het Gilde. Het was heel erg, zal ik maar zeggen, bestuursleden zo van de status van baron, jonkheer, meester, doctor, ingenieur en zo. En goed, die begintijd van De Hollandsche Molen dan had je dat ook wel nodig, dat was de kracht van de vereniging ook. Maar dat was natuurlijk helemaal niet de insteek van die vrijwillige molenaars, dat waren veel meer de doeners. En we wilden natuurlijk toch een hele goeie samenwerking, want uiteindelijk moest die Hollandse Molen die examens afnemen. Dus we waren er van het begin af aan ook op uit dat er een goede uitwisseling, ook gereguleerd, kwam en wij wilden graag een vertegenwoordiger van het bestuur van De Hollandsche Molen in het bestuur van Het Gilde en omgekeerd iemand van Het Gilde in het bestuur van de Hollandse Molen. En dan dachten we nog niet eens aan het DB maar aan het AB, wat twee keer per jaar bij elkaar kwam, het Algemeen Bestuur. Dus daar werd over gesproken. Maar dat viel niet zo in goeie aarde. Op een gegeven moment was er het verzoek dat ik dan namens het bestuur van Het Gilde in het AB zou komen, maar dat werd afgewezen. En ja, dat werd afgewezen op grond van een argument wat helemaal niet goed was, namelijk dat de Hollandse Molen wilde wachten tot de vereniging Koninklijk goed was gekeurd, want dan pas kon er officieel iemand namens Het Gilde in het bestuur van de Hollandse Molen komen. En dat was helemaal niet zo, want het AB bestond alleen maar uit leden op persoonlijke titel, 'à titre personnel'. Er was geen enkele sprake van een afgevaardigde van de Rijnlandse Molenstichting, dat bestond officieel niet. Dus dat was geen argument, maar het werd gebruikt om ons eigenlijk toch een beetje uit dat bestuur te houden. En toen heeft Het Gilde op een gegeven moment gezegd nou als dat niet gebeurt dan gaan wij een actie onder de leden houden, want het was bij De Hollandsche Molen mogelijk om voor de jaarvergadering met een kandidaat te komen als je tien handtekeningen had verzameld van mensen die ook lid van de Hollandse Molen waren. Dus daar dreigden wij mee. Dat viel natuurlijk ook verkeerd. En op een gegeven moment is meneer De Koning, toen nog technisch adviseur bij De Hollandsche Molen, later directeur, die is er op uit gezonden door het bestuur om met Dick Prins daarover te praten en dat ten eerste af te raden om deze weg te bewandelen, want dat zou toch ook in de vergadering van De Hollandsche Molen heel kwaad bloed zetten wanneer we zo iemand zouden voordragen. Daar is toen heftig over gesproken. 'Het ging er warm toe in onze bestuursvergadering', heb ik toen genoteerd in mijn agenda. Want de bestuursleden van ons hielden toch voet bij stuk; wij willen dat Eric Zwijnenberg voorgedragen wordt door het bestuur en we gaan onze leden oproepen. Als jullie ook lid zijn van De Hollandsche Molen steun dan de kandidatuur van Eric Zwijnenberg. En dat is toen gebeurd en dat leidde tot een kleine 50 handtekeningen die naar De Hollandsche Molen gingen om mij dus voor te stellen om in het bestuur te komen in 1971. Nou dat heeft De Hollandsche Molen fantastisch opgelost en dat is de verdienste van voorzitter Mijksenaar toen geweest. Het is ongelooflijk zoals die dat op de vergadering, de

algemene ledenvergadering van de Hollandse Molen, toen naar voren heeft gebracht. Hij zette daar uiteen dat het dus niet mogelijk was om een bestuurslid van Het Gilde in het AB op te nemen, hoewel ze dat graag hadden gewild, maar dat lieten de statuten van De Hollandsche Molen niet toe. Wat dus allemaal onzin was. En dan zegt ie op een gegeven moment in die vergadering, 'maar wie schetst onze verbazing dat Het Gilde in staat is geweest daar een oplossing voor te vinden en handtekeningen heeft verzameld om Eric Zwijnenberg voor te dragen voor ons bestuur. En met groot genoegen maken wij hierbij bekend dat Eric dus kandidaat is voor het Algemeen Bestuur van De Hollandsche Molen.' Nou wij zaten natuurlijk allemaal te grijnzen hierover. Maar het was schitterend en de buitenwereld wist helemaal niet wat er allemaal aan de hand was. Maar het was in die tijd.. het is al eerder gebeurd ook in '69 een keer toen de Hollandse Molen het niet zo zag zitten. Toen was er een excursie van De Hollandsche Molen in Zeeland en op een gegeven moment was het pauze tussen de middag ergens in een strandtent in Domburg en daar werd toen door Stokhuyzen, de toenmalige voorzitter, meneer De Koning eropuit gestuurd naar Dick Prins om hem te vragen naar Stokhuyzen toe te komen, want die wilde wel eens weten hoe het er met Het Gilde voor stond en zo. Dat ging nog allemaal heel erg autoritair op die manier. Niet dat Stokhuyzen zelf op Prins afstapte, nee, dat moest via De Koning gebeuren en zo. Dat schetst een beetje die hele cultuur van De Hollandse Molen in die tijd. Het was toch wel een beetje een eliteclub en een beetje deftig allemaal, waar wij een beetje bij uit de toon vielen. Overigens die benoeming van mij in '71 die werd al gauw opgevolgd door het feit dat ik toen afstudeerde en de titel doctorandus kreeg. En ik had toch het gevoel dat dat ook er toe bijdroeg dat ik geaccepteerd werd, want dat was natuurlijk al een clubje van titelhouders en titelvoerders, dus toen werd ik doctorandus en later ben ik dan tenslotte nog gepromoveerd en werd ik doctor en toen zat het helemaal goed. Maar ja, dat waren allemaal van die leuke dingen.

Ed van Gerven: Ja. En Eric, ik begrijp de diploma's die moesten ook uitgereikt worden tijdens de Algemene Vergadering, maar was dat makkelijk te regelen?

Eric Zwijnenberg: Ja, in die vergadering in 1970 zijn dus de eerste diploma's uitgereikt aan vijf van de acht die er opgegaan waren voor het examen, wil ik straks nog wel even iets van vertellen, en toen gingen die examens ook aan de lopende band. Dus in de jaarvergadering van De Hollandsche Molen 's middags werd dat uitgereikt. Maar dat was ook weer zoiets. Op een gegeven moment, ja, dat conflicteerde toch een beetje met de causerie met lichtbeelden van meneer De Koning die er altijd 's middags plaatsvond, waarbij het hele restauratieresultaat van het afgelopen jaar werd besproken door meneer De Koning en dat uitdelen van die diploma's, nee, dat paste daar niet in. Dus na vrij korte tijd kwam de Hollandse Molen met het bericht bij Het Gilde dat ze dat toch niet meer in de jaarvergadering van De Hollandsche Molen wilden maar voortaan in de jaarvergaderingen van Het Gilde. Maar dan zouden ze komen met een zware delegatie namens De Hollandsche Molen. Nou dat waren de eerste keer drie bestuursleden, de tweede keer twee en tenslotte was het alleen nog maar meneer Colenbrander die namens De Hollandsche Molen die diploma's uitreikte. Ja, en als je dan nu, vijftig jaar later, erop terugkijkt hoe het nu gaat bij de Hollandse Molen dan is die hele diploma-uitreiking een hoogtepunt van de dag, de halve zaal zit alleen maar vol met mensen die een diploma krijgen en die hun familie en aanhang en vrienden meenemen. Dus dat is later teruggedraaid en dat zijn ontwikkelingen wat mooi is om na zoveel jaar op terug te kijken hoe dat allemaal gegaan is en hoe het nu gaat.